

Mielipide

Rakentamisen byrokratia kevenee

Vierailija
Timo Heinonen

Pääministeri **Petteri Orpon** (kok.) hallitus toteuttaa historiallisen rakentamislain korjauksarjan. Rakentamisen hallinnollista taakkaa kevenetään, byrokratiaa karsitaan ja valitusoikeutta selkeytetään. Korjauksarjan myötä lunastamme monia ennen eduskuntavaaleja tekemiämme lupauksia.

Kokoomuksen Reilun kilpailun Suomi -toimenpideohjelmassa lupasimme nopeuttaa kaavoitusta, rakennus- ja ympäristöluopien myöntämistä, asettaa lupaprosesseille määrärajan ja kohtuullistaa valitusprosesseja.

Rakentamisen tilanne on tällä hetkellä erittäin vaikea. Vapaarahoitteisia asuntokohteita lähtee liikkeelle vähän. Nykyhallituksella ei ole mahdollisuutta kaataa alalle veronmaksajien piikkiin sementtiämpärrillä tukirahaa. Sen sijaan tuemme rakennusalan kasvua ja toimintaedellytyksiä järjestyttämällä rakentamisen sääntelyä. Rakentamislain korjauksarja tuo helpotusta myös tavallisten ihmisten rakentamiseen.

Rakentamisen pullonkauloja ovat pitkään olleet rakennusluopien käsittelyajat. Nyt tähän saadaan rakentamislainlailla kaivattu muutos, kun käyttöön otetaan kolmen kuukauden käsittelyaikatakuu. Lupahakemuksen käsittely viivästyisestä kunnan on palautettava lupamaksusta 20 prosenttia kultakin viivästyksen kuukaudelta, ellei viivästys aiheudu hakijasta.

Myös luvan saamisen vaadittavien tietojen laajuutta rajataan. Erityisesti **Sanna Marinin** (sd.) hallituksen säätämän rakentamislain myötä rakentamislupaan vaadittavien tietojen määrä kasvoi voimakkaasti. Laajat tietojen toimittamisen vaatimukset lisäsivät paperityötä niin alan yritysten kuin pientaloa rakentavienkin näkökulmasta.

Jatkossa rakennusvalvonta voi pyytää täydentämään asiakirjoja vain erikseen perustellusta syytä. Myös edellisen hallituksen edellyttämän ilmastoselytys- ja materiaaliselostevaatimuksen poistaminen pientalorakentajilta säästää vaivaa ja rahaa.

Rakennushankkeista tehtyjen valitusten keskimääräinen käsittelyaika on vaihdellut vuodesta kahteen. Korjauksarjassa rajaamme muun muassa museoviranomaisten valitusoikeuden vain valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin kohteisiin. Myös ely-keskusten oikeutta valittaa rajoitetaan.

On järkevämpää, että eri virastoissa toimivat vaikuttavat hankkeisiin niiden valmisteluvaiheessa ja mieluummin ratkaisuja etsien, kuin jälkikäteen toisten viranhaltijoiden päätöksistä valittaen.

Itse kannustaisinakin eri viranhaltijoita istumaan tällaisissa hankkeissa pyöreään pöytään ja katsomaan, mitä pitää tehdä, jotta hanketta voidaan yhdessä edistää. Tätä toimintamallia voi ja kannattaa käyttää myös kunnissa.

Yhdistysten valitusoikeutta rajataan vain hankkeisiin, joihin sovelletaan yva-menetettyä. Toisena tointomistajalle tulee oikeus rakentaa tontilleen myös si- vuasunto. Jatkossa kunnan on helpompi vapauttaa myös muuta rakentamista omalla rakennusjärjestyksellään.

Suomi tarvitsee enemmän vapautta ja uskoa ihmiseen. Siksi nykyinen hallitus on sitoutunut purkamaan vähintään 300 normaali hallituskauten aikana. Rakentamislain korjauksarja on yksi osa tätä laajaa kokonaisuutta. Lisäksi etsimme koko ajan matalalla kynnyksellä erilaisia turhaa byrokratiaa ja purettavia normeja. Tämä työ jatkuu aktiivisesti koko tämän hallituksen ajan.

Kirjoittaja on hämäläinen kansanedustaja sekä asunto- ja ympäristöjooston jäsen (kok.).

Leikkaukset kasvattavat ikäihmisten pahoinvointia

Maan hallituksen budjettiesitys vuodelle 2025 vahvistaa jo hallitusohjelmasta syntyneitä mielikuvaa äärettömän kovan linjan jatkumisesta ensi vuonna.

Kelan etuuksien määrään ja ehtoihin on tulossa useita muutoksia. Asiakasmaksut ja lääkekulut nousevat, sairauspäivärahaa leikataan ja sosiaaliturva pysyy jäädytettynä.

Nykyisin kymmenen prosentin alennettuun arvonlisäverokantaan kuuluvat hyödykkeet, lääkkeet siinä samalla, siirretään sanna- ja aikauslehtiä lukuun ottamatta 14 prosentin verokantaan. Lääkekustannusten alkuomavastuu nousee 50 eurosta 70 euroon.

Lisäksi alkuomavastuu sidotaan kansaneläkeindeksiin, jolloin sitä käytännössä korotetaan jatkossa vuosittain. Lääkekustannusten vuosiomavastuuta eli lääkekattoa (nyt 626,94 euroa kalenterivuodessa) korotetaan kansaneläkeindeksiin mukaan.

Suunnitteilla on kiristää omaisuuden ja tulojen vaikutusta eläkkeensaajan asumistuen määrään. Hallituksen esitysluonnoksessa arvioidaan, että eläkkeensaajan asumistuki pienenee keskimäärin 15 eurolla kuukaudessa noin 200 000 tuensaajalla. Eläkkeensaajan asumistuessa huomioon otettaviin lämmitys-, vesi- ja kunnossapitokustannuksiin tai asumismenojen enimmäismääriin ei tule koro-

tuksia vuonna 2025.

Edellä mainitut säästöt iskevät etenkin pienituloisiin ja eläkeläisiin, ja Eläkkeensaajien Keskusliiton Hämeen piiri vastustaa niitä jyrkästi.

Kotitalousvähennyksen on tulossa erittäin tuntuva leikkaukset. Vähennyksen enimmäismäärä laskee 1 600 euroon ja kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä saatu korotettu vähennys poistuu. Enimmäismäärä on tällä hetkellä 2 250 euroa remonttitoista ja 3 500 euroa kotitalous-, hoiva- ja hoitotoista.

Kotitalousvähennyksen omavastuuosuus nousee samalla nykyisestä sadasta eurosta 150 euroon. Vähennys on ensi vuoden alusta 35 prosenttia työn osuudesta, jos ostaa työn tai hankkii palvelun yrityskeltä. Nykyisin vähennys on 40 prosenttia remonttien työn osuudesta ja 60 prosenttia kotitalous-, hoiva- tai hoitotyön osuudesta.

Kotitalousvähennyksen avul-

”

Vaikutukset kohdistuvat jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa oleviin.

la moni suomalainen on voinut hankkia itselleen tai läheisilleen apua arjesta selviytymiseen ja tukipalveluita pärjäämiseen kotona omien voimien hiipussa. Nyt hallitus on vaikeuttamassa oleellisesti kotona pärjäämisen edellytyksiä ja samalla se myös vaikeuttaa hyvän hoidon saamista kiristämällä henkilöstömitoitusta sekä lyhentämällä hoitotakuun rajoja.

Hallituksen julkaisemasta vaikuttavuusarviosta paljastuu, että leikkauspäätösten merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa oleviin eli pienituloisiin ja julkisia palveluita paljon käyttäviin henkilöihin. Tämä ei liene tullut hallitukselle yllätyksenä.

Päätetyt leikkaukset kasvattavat väijäämättä ikäihmisten sairastavuutta, yksinäisyyttä ja henkistä pahoinvointia maassamme. Tätä ajatellen nousee eläkejärjestöjen ja niiden jäsenyhdistysten sekä tuhansien vapaaehtoisten tahojen työntähtäen tärkeämpään asemaan.

Tämä työ on ehkäisevää henkistä ja fyysistä terveytyötä ja täydellistä täsmälääkettä yksinäisyyden torjuntaan. Sekin on vaarassa hallituksen päätettyä leikata myös sote-järjestöiltä järkyttäviä summia ensi vuodelle sekä vuosille 2026 ja 2027.

Ulla Pullola

Kirjoittaja on Eläkkeensaajien Hämeen piirin puheenjohtaja.

Rikon Suomen lakia, koska en ole poliitikko ja ehdolla vaaleissa

Aion rikkoa lakia ja järjestää pienkeräyksen, jossa kerään rahaa Pelicansin ottelulippujen lahjoittamiseksi vähävaraisille lapsiperheille.

Tällaiseen rötökseen minut ajaa Suomen lainsäädäntö. Kerätäkseni rahaa laillisesti minun tulisi tehdä pienkeräysilmoitus. Ensi vuonna ilmoituksen jättäminen maksaa 90 euroa. Keräykseksi summan jäädessä muu-

tamiin sataisiin ei keräyksen järjestämisessä tällä hinnalla ole järkeä. Saman ovat ilmeisesti huomanneet muutkin, sillä tällä hetkellä Suomessa on poliisin mukaan käynnissä nolla pienkeräystä.

Ilmoitusmaksun välttämiseen on laissa jätetty yksi porsaanreikä. Rahan kerääminen ”yleisissä vaaleissa ehdokkaana olevan henkilön hyväksi” on ilmaista. Näin joulun alla tämä järjestely

nostattaa mieleeni samat vokaalit, kuin nostattaisi joulupöydässä ”kinkku raakana”.

Ehdotan, että teemme kansalaisista tasa-arvoisia poliitikoiden kanssa sallimalla pienkeräysten järjestämisen ilmaiseksi pelkillä jälki-ilmoituksella vaalikäräysten tavoin.

Paavo Vallas

Kirjoittaja on lahtelainen kehitysjohtaja.

Ohjeet

Mielipidekirjoitukset: Sähköpostitse osoitteeseen lukija@ess.fi. Mukaan kirjoittajan nimi, osoite ja puhelinnumero.

Allekirjoita kirjoitus nimelläsi. Nimimerkki käy vain poikkeustapauksissa. Julkaisemisesta ja nimerkin käytöstä päättää toimitus, joka myös otsikoi, lyhentää ja muokkaa tekstejä. Kirjoita asiallisesti ja tiivistä. Lehteen

mahtuu enemmän lyhyitä kuin pitkiä tekstejä. Yli 4000-merkkisiä kirjoituksia ei julkaista.

Näppis-palsta: Tekstiviestit numeron 13300. Viestin hinta 1,10 e. Viestin alkuun ESS SANA sitten välilyönti ja lyhyt viestiä. Älä käytä salaista puhelinnumeroa.

Näppis on mielipide. Emme julkaise

esim. mainoksia tai onnittelevia. Älä trollaa, loukkaa tai leetso vihaa. Julkaisemisesta päättää toimitus.

Mielipidekirjoituksia ja Näppiksiä julkaistaan sekä paperi- että digilehdessä ESS.fi

Kyselyt: p. 044 7360 290, ma-pe, kello 10–11. Emme kommentoi julkaisupäätöksiä tai -aikataulua.